

Управління культури,
туризму та охорони культурної спадщини
Виконавчого органу Оболонської районної у м. Києві ради
(Оболонської районної у м. Києві державної адміністрації)

ЦБС Оболонського району м. Києва

ЦПРБ ім. О.С. Пушкіна

Талант бурхливої пори

Бібліографічний покажчик

(До 130 – річчя від дня народження В.К. Винниченка)

Київ – 2010

ББК

91.9: 83.3 (Ук) 6

Т – 16

Талант бурхливої пори [Текст] : [До 130-річчя від дня народження В.К. Винниченка] : бібліографічний покажчик / уклад. О.М. Львович. – К.: ЦПРБ ім. О.С. Пушкіна ЦБС Оболонського р-ну, 2010.– 16 с.

Бібліографічний покажчик присвячено українському письменнику, громадському і державному діячу, Голові Директорії (1918-1919 рр.) Володимиру Кириловичу Винниченку.

Видання складається з 4-х розділів: "Твори Володимира Винниченка", "Інформаційні джерела про Володимира Винниченка", "Літературно – критичні статті", "Володимир Винниченко в Інтернет".

Описи інформаційних джерел частково анотовано, а в межах розділів розміщено за алфавітом.

У кінці видання вміщено іменний покажчик.

Покажчик підготовлено у відділі інформаційно – аналітичної та маркетингової роботи ЦПРБ ім. О.С. Пушкіна Оболонського району м. Києва.

Видання розраховано на широке коло читачів.

Відповідальна за випуск Н.В. Людвік

© Укладач Олена Львович, 2010

©ЦПРБ ім. О.С. Пушкіна, 2010

Зміст

Передмова	4
Біографічна довідка	5
Розділ 1. Твори Володимира Винниченка	6
Розділ 2. Інформаційні джерела про Володимира Винниченка	8
Розділ 3. Літературно – критичні статті	11
Розділ 4. Володимир Винниченко в Інтернет	14
Іменний покажчик	16

Передмова

Після проголошення України незалежною державою в українській літературі почало з'являтися багато нових імен. Одним із них є ім'я Володимира Кириловича Винниченка. Ще в 1909 році Михайло Коцюбинський писав: "Кого у нас читають? Винниченка. Про кого скрізь йдуть розмови, як тільки річ торкається літератури? Знов Винниченка". Іван Франко вважав Винниченка "найяскравішим з талантів-початківців". Леся Українка писала про молодого Винниченка: "Безталанний не може випадково виявити те, чого у нього нема. Тільки талант міг створити такі живі постаті, ці природні діалоги і, особливо, цю широку яскраву картину".

Творча спадщина В.К. Винниченка налічує понад сто оповідань, історико-політичний трактат "Відродження нації", двотомну етико-філософську працю "Конкордизм", 14 романів, понад 70 малярських творів і сорок записних книжок "Щоденника" за 1911 - 1951 роки.

Проза, публіцистика, драматургія Винниченка перекладалися мовами світу: в 1926-1930 рр. в Україні виходили його твори, зокрема і в 24-х томах.

Перші твори В.Винниченка - поема "Повія" та оповідання "Народний діяч" - написані 1901 року. В наступні роки з'являються його численні твори різних жанрів: "Краса і сила", "Біля машини", "Голота", "Студент", "Щаблі життя", "Чужі люди", "Базар".

Особливо плідним для В.Винниченка був період 20-х років ХХ століття.. В цей час ним написано соціально-утопічний роман "Сонячна машина"(1921-1924 р.), повість про події на Україні в 1918-1919 рр. "На той бік" (1923 р.), збірку оповідань - яскравих, поетичних, написаних на теми українських народних пісень – "Намісто" (1921-1928 р.), літературно-філософське есе "Щастя" (Листи до юнака) (1930 р.), роман "Поклади золота" (1926 р.), збірку повістей та оповідань "Уміркований та щирий" та інші.

Другий етап своєї творчості Винниченко починає драмами: "Дисгармонія", "Великий Молох", "Щаблі життя", "Базар", "Брехня", "Чорна пантера і білий ведмідь". Незважаючи на те, що в деяких із них революційна дійсність знаходить відоме відображення, наприклад: "Дисгармонія", "Рівновага", "Чесність з собою", "Посвій", "Божки", "Хочу" – вони все ж об'єктивно-занепадницькі, неревольюційні. У них Винниченко звертається винятково до охопленої реакцією української інтелігенції. Це пояснюється поразкою революції і національного руху. Письменник-політик не бачив виходу для бідняцьких, напівпролетарських категорій села. І Винниченко, не звертаючись до пролетаріату, починає боротьбу із негативними якостями інтелігентської категорії "роду людського", хоче перевиховати її і без болю вилікувати. Тому письменник намагається художньо розв'язувати хворобливі для інтелігента проблеми моралі, норм поведінки, проповідуючи "соціалістичну" реформу. Цим пояснюється і перехід до жанру драми, а згодом і роману.

Твори Володимира Винниченка відзначаються великою майстерністю. Його імпресіонізм характерно вирізняється, наприклад, фіксацією дієвих, переважно зорових деталей, а також тонких і водночас гостро діючих психологічних рухів-рефлексів. Сюжет, часто банальний і нескладний, Винниченко завжди загострює антитезами та несподіваними зовнішніми ефектами, насичуючи свої твори актуальними проблемами.

В еміграції Винниченко активно займається літературною роботою з 1925 року. Його п'єси "Брехня", "Чорна Пантера і Білий Ведмідь", "Закон", "Гріх" перекладаються на німецьку мову і з'являються в театрах Німеччини та інших європейських країн. Друкуються і перекладаються його романи "Чесність з собою", "Записки Кирпатого Мефістофеля"... На екранах Німеччини в 1922 році демонструється фільм "Чорна Пантера". Не забувають про Винниченка і в Україні. Київський державний драматичний театр імені Івана Франка здійснює постановку п'єси "Над".

Володимир Винниченко — письменник світового рівня. В роки радянської влади його було викреслено з української літератури. Однак нині важливим є берегти його заповіт: "Стійте всіма силами за Україну...".

Біографічна довідка

Володимир Кирилович Винниченко народився 26 липня 1880 року в селі Веселий Кут на Херсонщині (тепер Кіровоградська область) в родині чабана. Навчався у Єлисаветградській гімназії, а також на юридичному факультеті Київського університету. Був одним з організаторів РУП. З утворенням УСДРП увійшов до складу її ЦК й редагував партійний орган – газету "Боротьба".

Проводив агітаційно-пропагандистську роботу серед робітників і селян Полтавської губернії.

У 1902 р. в журналі "Киевская старина" надрукував своє перше оповідання "Краса і сила", а пізніше багато інших оповідань, драм, кілька романів. Його творами захоплювалися І. Франко, М. Коцюбинський, М. Горький. Критика відзначала сміливість реалістичного малюнку в прозі Винниченка, динамізм сюжетних ліній, психологізм, гумор і новаторство у стилі. Його вистави йшли в театрах багатьох європейських країн, оповідання і романи перекладалися різними мовами.

Великий письменницький талант не заважав В. Винниченку займатися революційною діяльністю. 1903 р. його заарештували, виключили з університету й посадили до Лук'янівської тюрми (Київ), звідки йому вдалося втекти. Багато разів він перетинав кордон з літературою для УСДРП. Після нової втечі з дисциплінарного батальйону Винниченкові загрожувала довічна каторга. Він залишився за кордоном. Але на початку світової війни повернувся до Росії і жив переважно у Москві під чужим прізвиськом, займаючись письменством. Після Лютневої революції залишив літературу й цілком поринув у політичну діяльність.

У боротьбі за утвердження національної державності В. Винниченко посів одне з чільних місць. Він – автор чи співавтор багатьох декларацій і законодавчих актів УНР. Тому вони позначені образністю та емоційністю, рідкісними для юридичних документів. Як політик В. Винниченко часто змінював лінію поведінки й за це зазнавав нападок з різних боків. Дотримуючись марксистських поглядів, одночасно схилився до лібералізму та гуманізму. Не раз (щоправда, безуспішно) намагався дійти порозуміння з більшовиками в Україні. Мріяв заснувати нову партію із соціальною програмою, декларованою більшовиками, але на українській національній платформі. Змушений був наприкінці 1919 р. емігрувати з України. Організував у Відні Закордонну групу українських комуністів, яка випускала газету "Нова доба".

Перебуваючи за кордоном, В. Винниченко не привернув до себе уваги ДПУ, бо займався в основному літературною творчістю. Для постійного проживання обрав Францію і жив неподалік Канн, у маленькому містечку Мужен. Під час нацистської окупації відмовився співробітничати з гітлерівцями й потрапив до концтабору. По закінченні війни він закликав до загального роззброєння та мирного співіснування народів світу.

Впродовж останніх 25 років свого життя Винниченко прожив у французькому містечку Мужен, біля Канн, у власному невеликому будинку, де займався літературною творчістю і живописом. Понад 20 його полотен зберігаються в Інституті літератури ім. Т. Шевченка НАН України.

Помер Володимир Винниченко 6 березня 1951 р., похований у французькому місті Мужен.

Розділ 1. Твори Володимира Винниченка

1. Винниченко, В. К. **Антологія української драматургії** / В.К. Винниченко ; вступ. ст. та упоряд. В. Кузьменко. - К. : Мистецтво, 2004. - Вип. 3. – 464 с. : іл

2. Винниченко, В.К. **Вибране** / В.К. Винниченко ; упоряд. текстів, підгот. комент., прим. та навч.- метод. матеріалів Т. Бакіна. – К. : Школа, 2002. – 304с. – (Шк.. хрестоматія).

3. Винниченко, В.К. **Вибране** : для серед. та ст. шк. віку / В.К. Винниченко ; упоряд. текстів, підгот. комент., прим. та навч.- метод. матеріалів Т. Бакіна. – К. : Школа, 2008. – 304 с. (Шк. хрестоматія).

4. Винниченко, В. К. **Вибрані п'єси** : у 2 т. / В.К. Винниченко ; вступ. ст. М. Жулинський – К. : Мистецтво, 2008. –
Т. 1.– 336с. Т. 2.– 288с.

5. Винниченко, В. К. **Вибрані твори** / В.К. Винниченко ; передм. А.Гуляк. – К. : Сакцент Плюс, 2005. – 256с. : іл.

6. Винниченко, В. **Вибрані твори** / В.К. Винниченко ; упоряд. текстів. О.М. Савченко. - Х. : Ранок, 2003. - 352 с. - (Програма з літератури).

7. Винниченко, В.К. **Вибрані твори** : оповідання, повість, романи / В.К. Винниченко. – К. : Грамота, 2005. — 928с.

8. Винниченко, В. **Вибрані твори** / В.К. Винниченко ; упоряд. текстів, передм. та прим. О.М. Савченко. - Х. : Ранок, 2005. - 352 с. - (Програма з літератури)

9. Винниченко, В. **Відродження нації. Ч.1** / В.К. Винниченко ; відповід. за вип. Н.П.Ганник. - Репринтне відтворення видання 1920 року. - К., Відень : Вид-во політ. л-ри, 1990. - .

Ч. 1. – 349 с

Ч.2. – 330 с

10. Винниченко, В. **Відродження нації. Заповіт борця за визволення** / В. Винниченко; [передм.: Я. М. Орос] - К. : Книга роду, 2008. – 797 с. – (Мемуари).

11. Винниченко, В.К. **Закон** : п'єси / В.К. Винниченко. – Х. : Формат, 2008. – 320с. – (Грамота).

12. Винниченко, В.К. **Записки Кирпатого Мефістофеля** : роман, повість, оповідання, п'єса / В.К. Винниченко. – Х. : Фоліо, 2008. – 382с. – (Укр. л-ра).

13. Винниченко, В.К. **Заповіт борцям за визволення** : літ. – публіцист. вид. / В.К. Винниченко ; ред. М.Г. Жулинський, В.В. Біленко, С.А. Гальченко та ін.; передм. ред.; післям. М.Г. Жулинського. - К. : Криниця, 1991. - 128 с.

14. Винниченко, В.К. **Золотые россыпи : Чекисты в Париже** : роман / В.К. Винниченко ; пер. с укр. А. Руденко-Десняка. - М.; Минск : Полифакт ; Дружба народов, 1991. - 200 с. - (Экспересс-книга).

15. Винниченко, В. **Кумедія з Костем** : оповідання / В.К. Винниченко ; післям. В. Панченка, С. Присяжнюк. - К. : Школа, 2005. - 432 с. : іл. - (Золота б-ка).

16. Винниченко, В. К. **На той бік** : повість / В.К. Винниченко ; вступ. ст. Г. Костюка ; під ред. Г. Костюка ; худож. Я. Гніздовський. - Нью-Йорк : Фонд Винниченка, 1972. - 133 с.

17. Винниченко, В.К. **Оповідання** : для ст. шк. віку / В.К. Винниченко. – О. : Два Слони, 1997. – 64с.
18. Винниченко, В.К. **Оповідання. Слово за тобою, Сталіне! ; Чорна Пантера і Білий Медвідь** : роман ; п'єса. — К. : Наук. думка, 2001. – 438с. – (Б-ка школяра).
19. Винниченко, В. **Поклади золота** : роман / В.К. Винниченко. – К. : Книга Роду, 2008. – 253с.
20. Винниченко, В. **Пророк та невидані оповідання** / В. Винниченко. - Нью-Йорк : УВАН у США, 1960. - 107 с. - (З нашого минулого, 1).
21. Винниченко, В. **Публіцистика** / В. Винниченко ; УВАН у США ; НАН України; Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка ; упоряд. і ред.В. Бурбела, передмова П. Федченко. – Нью-Йорк; К., 2002. – 392с.
22. Винниченко, В.К. **Раб краси** : оповідання, повісті, щоденникові записи : [для ст. шк. віку] / В.К. Винниченко – К. : Веселка, 1994. – 383с. – (Шк. б-ка).
23. Винниченко, В. **Салдатики!, Суд** : посібник / В.К. Винниченко ; авт. - уклад. В.В. Паращич. - Х. : Ранок, 2001. - 48 с. - (Літ. крамниця).
24. Винниченко, В.К. **"Слово за тобою, Сталіне!" : Політична концепція в образах** : роман / В.К. Винниченко ; вступ. ст. Г. Костюка ; під ред. Г. Костюка ; худож. Я. Гніздовський. --- Нью-Йорк : Фонд Винниченка, 1971. - 374 с.
25. Винниченко, В. **Сонячна машина** / В. Винниченко. – К. : Сакцент Плюс, 2005. – 640с.
26. Винниченко, В.К. **Твори** : В 2 т. / В.К. Винниченко ; ред. С.Л. Коба. – К. : Дніпро, 2000. –
Т. 1 – 580с.
Т. 2. Сонячна машина. – 618с.
27. Винниченко, В. К. **"Уміркований" та "ширий"** : повісті та оповідання : [для сер. та ст. шк. віку] / В.К. Винниченко ; вступ. ст. та упоряд. М. Слабошпицького ; під ред. В.В. Полковенко ; худож. В.В. Марценюк. - К. : Молодь, 1992. - 416 с. - (Шк. б-ка).
28. Винниченко, В. К. **Честность с собой ; Записки курносого Мефистофеля** : повість, роман / В.К. Винниченко ; пер. с укр.; вступ. ст., сост., подгот. текста Ю.Барабаша. - М. : Худож. лит - ра, 1991. - 464 с. - (Забытая книга).
29. Винниченко, В. К. **Щоденник** / В.К. Винниченко ; під ред. С. Гальченка ; приміт. Г. Костюка. С. Гальченка ; передмова М. Жулинського. - Нью-Йорк : Дитяча книгозбірня ім. Т.Г.Шевченка, 1989. - 106 с.

Розділ. 2. Інформаційні джерела про Володимира Винниченка

30. Балабко, О. Винниченко : забута могила у Провансі / О. Балабко // Вечірній Київ. - 2006.- жовт. (№ 183). - С. 13.

31. Барабан, Л.І. Три драматурги : В.К.Винниченко, О.Ф. Коломієць, Я.М.Стельмах. / Л.І. Барабан ; НАН України, Ін-т мистецтвознав. фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського; [наук. ред. В.К. Троянський]. – Біла Церква : Дельфін, 2007. – 87 с.: іл.

32. Власенко, С. "Стійте всіма силами за Україну... " : до 130-річчя від дня народження Володимира Винниченка / С. Власенко. // Сільські вісті. - 2010. - 23 лип. (№ 85). - С.5. - (Сторінки історії).

33. Володимир Винниченко; Грицько Григоренко : Штрихи до портретів. / О.Д. Гнідан, Л.С. Дем'янівська, Л.В. Йолкіна, А.Б. Гулак ; [Ред. Н.А.Симоненко] – К. : Вища шк., 1995. – 222 с. : іл.

34. Винниченко й українська соціал-демократія : зб. док. та матеріалів / Центральний держ. архів громадських об'єднань України ; упоряд. та авт. передм В.С. Лозицький. – К. : Парламентське видавництво, 2008. – 248с. : іл.

35. Володимир Винниченко – художник = Volodymyr Vynnychenko the Artist : [альбом] / С. Гординський (авт.ст.), С. Гальченко (упоряд. та комент.), М. Жулинський (перед.сл.), Т. Масляничук (упоряд. та комент.). – К. : Мистецтво, 2007. – 223с. : іл. – Текст парал. укр. та англ. мовами.

36. Гнідан, О.Д. Володимир Винниченко : життя, діяльність, творчість. : навч. посіб. для студ. -філологів / О.Д. Гнідан. – К.: Черверта хвиля, 1996. – 253 с.

37. Гуменюк, В.І. Остання п'єса Винниченка : дослідження. / В.І. Гуменюк ; Тавр. нац. ун-т ім. В.І. Вернадського, Крим. респ. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Сімферополь : Таврія, 2001. – 15 с.

38. Димитрова, М. Винниченко в роздумах : у Кіровограді відкриють перший в Україні пам'ятник видатному письменнику та державному діячеві / М. Димитрова. // Україна молода. - 2010. - 23 берез. (№ 53). - С.8.

39. Димитрова, М. Довга дорога додому: 26 липня виповнюється 130 років від дня народження відомого українського письменника та політичного діяча Володимира Винниченка / М. Димитрова. // Україна молода. - 2010. - 24 лип. (№ 135). - С.12.

40. Зеров, М. Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка (нариси з новіт. укр. письменства) : статті. / М. Зеров; [упоряд. і наук. ред. О. Баган] ; Наук.- ідеол. цент ім. Д. Донцова. – Дрогобич : Відродження, 2007. – 566 с.: іл. – (Cogito : навчальна класика).

41. Кислов, А. Прем'єр від літератури / А. Кислов, Я. Тимченко. // Weekly.ua. - 2010. - № 7. - С. 32 - 33.

Публікацію присвячено першому прем'єр-міністру України, письменникові Володимирі Кириловичу Винниченку.

42. Ковальчук, О.Г. Краса і сила у практиках повсякдення (творчість В. Винниченка 1902-1920 рр.) / О. Ковальчук ; Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин : Вид-во НДУ ім. М.Гоголя, 2008. – 166 с.

43. Костюк, Г. Володимир Винниченко та його доба : дослідж., критика, полеміка / Г. Костюк. – Нью-Йорк : [Б. в.], 1980. – 283 с.: фотоіл.

44. Кульчицький, С.В. Володимир Винниченко / С.В. Кульчицький, В.Ф. Солдатенко . – К. : Альтернативи, 2005. – 376с. – (Особистість і доба).

45. Кульчицький С. Володимир Винниченко : світоглядна еволюція // Укр. іст. журнал. - 2005. - № 4. - С.47 - 69.

У статті проаналізовано систему світоглядних цінностей Володимира Винниченка та його ідеологічну еволюцію.

46. Кучер В. Відкритий лист В. Винниченка Й. Сталіну і членам політбюро ВКП(б) / В. Кучер // Історичний журнал. - 2007. - № 3. - С. 86-97.

Винниченко намагався переконати Сталіна в тому, що в Україні слід змінити національну політику. Він небезпідставно вважав, що своєю національною політикою в Україні радянський уряд готує ґрунт до наступної окупації України.

47. Кучер, В.І. Володимир Винниченко про політичні події міжвоєнної доби : погляд із "Закутка" / В.І. Кучер ; НАН України; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І.Ф.Кураса. – К., 2008. – 68с.

48. Лозинська, Л.О. Громадсько-політична діяльність В.К. Винниченка в дореволюційний період / Л.О. Лозинська. – [К.] : Знання, 1999. – 31 с.

49. Миронець, Н. Епістолярний діалог Володимира Винниченка з Розалією Ліфшиць (1911-1918) / Н. Миронець // Слово і час. - 2007. - № 9. - С. 48 - 56., № 10. – С. 62 – 69 ; .. - 2008. - № 1. - С. 78 - 83., № 3. - С. 80 - 86., № 6. - С. 98 – 102, № 7. - С. 60 – 66, № 8. - С. 88 – 98 ; - 2009. - № 4. - С. 74 -79 ; - 2010. - № 3. - С. 99 -104.

У матеріалах публікацій представлено інформацію про вперше виявлені в архівах документи, про листування В. Винниченка з його нареченою, а потім громадянською дружиною Р. Ліфшиць за 1911-1918 рр. Висвітлено стосунки між кореспондентами, їхній світогляд, настрої, фізичний стан, побутові умови, що дозволяє уточнити деякі моменти біографії письменника, обставини написання та видання творів, постановки п'єс, коло спілкування, участь у громадському житті тощо.

50. Олійник, Б. Істинний соціаліст із гнізда Франка і Лесі / Б. Олійник // Літ. Україна. - 2005. - 4 серп. (№ 30). - С.1.

Слово про Володимира Винниченка.

51. Панченко, В.Є. "Бо я – українець" : літ. портрет В. Винниченка. / В. Панченко. – 2-ге вид. – К.: Веселка, 2008. – 36 с. – (Урок л-ри).

52. Панченко, В.Є. Володимир Винниченко : парадокси долі і творчості : книга розвідок та мандрівок / В.Є. Панченко. – К. : Твім інтер, 2004. – 288с. : фото.

53. Панченко, В. Володимир Винниченко : портрет на тлі епохи / В. Панченко // Історія в школах України. - 2008. - № 3. - С. 48-53. - (Наука - вчителіві).

У статті описано життєвий шлях українського письменника та активного діяча української соціал-демократії В. Винниченка.

54. Пастух, Б.В. Ранні романи Володимира Винниченка / Б. Пастух; [відпов. ред. Л. Сенік] ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Ін-т літературозн. студій ЛНУ ім. І. Франка. – Львів: ПАІС, 2009. – 159 с.

55. Петрів, О.В. Володимир Винниченко : філософський дискурс / О.В. Петрів. – Дрогобич : Вимір, 2007. – 164с.

56. Петрів, О. Проблема сутності людського буття у філософській рефлексії В. Винниченка / О. Петрів // Молодь і ринок. - 2008. - № 11. - С.19 - 23.

Розглянуто осмислення В. Винниченком сутності людського буття. Мислитель визначає людське буття як існування, яке передує сутності і творить сутність буття шляхом від розуміння себе через пізнання себе до вибору себе в собі самому. Творчість В. Винниченка виявляє ідеал екзистенційної людини - людини в сутності свого існування, умовою якого є чесність з собою, самозаглиблення та самопізнання.

57. Погорілий, С. Неопубліковані романи Володимира Винниченка / С. Погорілий ; УВАН у США. Коміс. для вивч. й публ. спадщини В. Винниченка. – Нью-Йорк, 1981. – 212 с.: іл., портр. – (З нашого минулого; Ч. 4).

58. Процюк, С. Степан Процюк про Василя Стефаника, Карла - Густава Юнга, Володимира Винниченка, Архипа Тесленка, Ніку Турбіну / С. Процюк. – К. : Грані -Т, 2008. – 110 с. : іл. – (Життя видатних дітей).

59. Революції в Україні у ХХ – ХХІ століттях : співзвуччя епох. : матеріали I міжнар. наук. конф. (18-19 листоп. 2005 р., Одеса) / Одес. юрид. ін-т Харк. нац. ун-ту внутр. справ. – О., 2005. – 298 с. – Текст укр., рос. мовами
Конференцію присвячено 125-й річниці з дня народження В.К. Винниченка.

60. Сахно І. Родинне листування В. Винниченка як історичне джерело / І. Сахно // Іст. журнал. - 2007. - № 3. - С.78-85.

На основі аналізу листування В. Винниченка детально розкривається його спілкування з членами родини, показаний вплив родини на формування письменника і політика.

61. Сікорська, І. Парадокси долі та творчості : у Кіровоградському обласному художньому музеї вперше відкрилася виставка мистецької спадщини Володимира Винниченка / І. Сікорська. // День. - 2010. - 21 лип. (№ 127). - **С.**

62. Солдатенко, В.Ф. Винниченко і Петлюра : політ. портр. революц. доби. / В.Ф.Солдатенко; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І.Ф.Кураса. — К.: Світогляд, 2007. – 620, с. : іл.

63. Солдатенко, В.Ф. Володимир Винниченко. На перехресті соціальних і національних прагнень / В.Ф. Солдатенко. – К. : [Світогляд], 2005. – 324с. : фотоіл.

64. Тагліна, Ю.С. Володимир Винниченко / Ю. Тагліна. – Х. : Фоліо, 2010. — 120 с. – (Знамениті українці).

65. Шевченко, В. Винниченко. Петлюра : соратники і водночас опоненти, які майже чверть століття активно боролися за здійснення віковичних прагнень українства / В. Шевченко. // Військо України. - 2009. - № 5. - С.22 - 25.

Про невідомі сторінки біографії Симона Петлюри, якому виповнюється 130 років з дня народження та його соратника Володимира Винниченка.

66. Шкляр, С. Малярство Винниченка / С. Шкляр // Культура і життя. - 2009. - 27 листоп. (№ 47). - С.25. - (Спадщина).

До 10-річчя свого заснування Державна служба контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України започатковує серію публікацій "Врятовані, збережені, повернуті".

67. Шовкун, Л. Французький "Закуток" українського дивака : кореспонденти "УМ" побували у маєтку в Приморських Альпах, де письменник, художник і філософ Володимир Винниченко намагався реалізувати свої ідеї конкордизму - натуризму / Л. Шовкун, Д. Лиховій. // Україна молода. - 2009. - 25 лип. (№ 134). - С.8-9.

Розділ 3. Літературно – критичні статті

68. Алексеєнко, Н. Замальовка як жанровий різновид малої прози Володимира Винниченка / Н. Алексеєнко // Слово і час. - 2007. - № 7. - С. 86 - 89.

69. Бондаренко, Ю. "Сонячна машина" В. Винниченка : ідеаційність проти сенситивності : Застосування філософсько-історичних підходів до вивчення літератури / Ю. Бондаренко // Дивослово. - 2007. - № 7. - С.17-22.

У статті йдеться про сучасні методики викладання літератури на прикладі вивчення роману В. Винниченка, як міфу про окремий шлях звільнення людини від сенситивних залежностей засобами технічного прогресу

70. Брайко, О. Літературна рецепція культурної моди : "Оповідання про Сергія Петровича" Леоніда Андрєєва і "Дрібниця" Володимира Винниченка / О.Брайко // Слово і час. - 2009. - № 10. - С.50 - 65.

71. Ведмідь, І. Особливості психологізму малої прози Володимира Винниченка [Текст] : 10 клас / І. Ведмідь // Дивослово. - 2010. - № 4. - С. 27-32.

У статті наведено методику навчання школярів, метою якої є з'ясування філософських засад і психологічного контексту малої прози В. Винниченка, дослідження психологізм у змалюванні конфліктів і характерів ; розвиток вміння аналізувати художні образи, заглиблюючись у деталі.

72. Галкіна, В. Серцем великий : система уроків вивчення життя і творчості Володимира Винниченка у 6 класі / В. Галкіна // Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. - 2010. - С. 52-57.

Публікація знайомить з життям та творчістю В. Винниченка, змістом його оповідання "Федько-халамидник", розкриває образи героїв, що доповнюють зміст внутрішнього світу головного героя.

73. Ганіч, Н. Конфлікт між етичними й естетичними початками : роман Оскара Вайлда "Портрет Доріана Грея" і п'єса Володимира Винниченка "Чорна Пантера і Білий Ведмідь" / Н. Ганіч // Дивослово. - 2010. - № 4. - С. 21-26.

Автор статті порівнює твори англійського й українських письменників ; виявляє спільні й відмінні елементи на рівні змісту й форми ; підводить до усвідомлення місця й ролі мистецьких здобутків О. Вайлда і В. Винниченка у світовому літературному просторі.

74. Голик, О. Як народжується лідер : комбінований урок за новелою В. Винниченка "Салдатики" у 10 класі / О. Голик // Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. - 2010. - № 4. - С. 58-65.

Публікацію присвячено вивченню новели В. Винниченка "Салдатики". Автор показує крайню загостреність конфлікту, лаконізм зображення подій, психологічну вмотивованість вчинків персонажів ; концентрує увагу учнів на цій проблемі.

75. Головій, О. Максим Горький і Володимир Винниченко : паралелі в компаративному аспекті / О. Головій // Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. - 2010. - № 4. - С. 78-84.

Автор звертає увагу на те, що творчість М. Горького й В. Винниченка потребує глибоких компаративних досліджень, а дана робота є лише першим кроком на шляху до аналізу таких проблем, як зіставлення концепцій у творах письменників - особливості художнього стилю ; відтак можливий загальний висновок : традиція неореалізму та неоромантизму.

76. Головка, Л. М. Знедолене дитинство : урок компаративного аналізу за повістю В.Короленка "Діти підземелля" та оповіданнями Б.Грінченка, М.Коцюбинського, В.Винниченка / Л.М. Головка // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2007. - № 12. - С. 4-11.

77. Гуменюк, В.І. По той бік правди і брехні : Особливості поетики п'єси Володимира Винниченка "Брехня" : дослідження. / В.І., Гуменюк ; Тавр. нац. ун-т ім. В.І. Вернадського. Крим. республік. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Сімферополь: Таврія, 2001. – 19 с.

78. Гурдуз, А. І. Міфологема "золотого віку" в романах О. Толстого "Гіперболоїд інженера Гаріна" та В. Винниченка "Сонячна машина" / А. І. Гурдуз, М. Л. Бояревич // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2009. - № 1. - С. 21-23.

Автор статті зазначає, що міркуючи у своїх романах про "золотий вік", О. Толстой і В. Винниченко оригінально розкривають можливі шляхи його досягнення, типологічно моделюють поведінку суспільства в цих ситуаціях, виходячи із закономірностей людської психології. Розглянуті твори зближує те, що в них послідовно проводиться паралель про визначальність людського чинника на шляху цивілізації до омріяного нею ідеального життя.

79. Ключек, Г. Про енергетику творчості Володимира Винниченка як сумарний критерій її оцінки : до постановки проблеми / Г. Ключек // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. - 2006.- № 7-8. - С.106 - 114.

80. Ковалик, М. Це болюче "Жіноче питання" : модерна жінка в драматургії Лесі Українки та Володимира Винниченка / М. Ковалик // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. - 2007.- № 2. - С. 122 - 129.

81. Ковальчук, О. Жіноча краса у просторі цивілізацій: пошук статусу після "Смерті Бога" : на матеріалі творів Володимира Винниченка / О. Ковальчук // Дивослово. - 2006.- № 10. - С. 12 - 16.

Стаття розкриває предмет захоплення людства - жіночу красу (зокрема красу жіночого тіла), яка, виступаючи одним з варіантів краси матеріального світу, бере активну участь у реалізації масштабного проекту.

82. Ковальчук, О. Натовп на арені історії : актуалізація сили у практиках повсякдення : на матеріалі творів Володимира Винниченка / О. Ковальчук // Дивослово. - 2007.- № 6. - С. 9 - 11.

Автор статті на яскравих прикладах творів В. Винниченка показує вторгнення катастрофічного начала в усталений плін життя, де натовп, несвідомо рухаючись у танатологічному напрямі, бездумно й жорстоко вирішує долю.

83. Ковальчук, О. Сім'я як економічний проект : на матеріалі роману Володимира Винниченка "Записки Кирпатого Мефістофеля" / О. Ковальчук // Дивослово. - 2010. - № 4. - С. 18-20.

84. Ковальчук, О. Шукаючи новий етичний закон : драма Володимира Винниченка "Брехня" / О. Ковальчук // Дивослово. - 2007.- № 12. - С. 52 - 58.

85. Колісник, С. Потік життя як матеріал для творчості : урок-історико-літературознавче дослідження у 10 класі / С. Колісник, Т. Яровенко // Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. - 2010. - № 4. - С. 66-76

Автор ставить за мету, аналізуючи листування В. Винниченка з Є. Чикаленком, М. Коцюбинським та М. Горьким, з'ясувати центральні компоненти епістолярію письменника, простежити еволюцію творчого й політичного становлення видатного діяча України в контексті національного та європейського культурно-історичного процесу.

86. Кудрявцев, М. Достоевський і Винниченко : до проблеми художньої інтерпретації злочину і покари в історико-літературному контексті / М. Кудрявцев // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2009. - № 1. - С. 13-20.

Матеріали статті присвячено проблемам духовної деформації зіпсованого гріхом людства. На прикладах художніх творів російського письменника Ф. Достоевського і українського класика В. Винниченка проаналізовано діяльність людини під впливом егоцентричної підсвідомості

87. Мельниченко, Т. Кохання і любов : діалог чуттєвого і раціонального в романі В. Винниченка "Записки кирпатого Мефістофеля" / Т. Мельниченко // Українська мова та література. - 2009. - № 9. - С. 8-14. – (Шк. світ).

88. Михальчук, Н.І. Мала проза Володимира Винниченка : метафізичні та естетичні інтенції. / Н. Михальчук ; Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2007. – 127 с.

89. Маслянчук, Т. Проза Володимира Винниченка : проблеми текстології / Т. Маслянчук; Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка НАН України. - К. : Стило, 2008. – 183 с.

90. Пастух, Б. Рання романістика Володимира Винниченка - складотворчий елемент українського модернізму / Б. Пастух // Дивослово. - 2007.- № 2. - С. 50 - 52.

91. Рева, Л. Неореалістична новелістика Володимира Винниченка / Л. Рева. // Історико-літературний журнал. - 2009. - № 16. - С. 220-230.

У статті з'ясовують зв'язки опозиційних стильових манер у новелістиці В. Винниченка.

92. Хархун, В.П. Роман Володимира Винниченка "Записки Кирпатого Мефістофеля"(Проблеми поетики) : навч. посіб. до курсу "Укр. л-ра" для студ. та магістрів педун-тів (спец. "Укр. мова та л-ра") / В.П. Хархун ; Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин, 2001. – 116 с.

Розділ 4. Володимир Винниченко в Інтернет

93. Авдєєв, А. Винниченко повертається / А. Авдєєв // RT. Корр. Україна. – Режим доступу : <http://www.rtkorr.com/news/2010/07/19/155341.new>. – Мова : українська.

94. Аксьонова, В. "Винниченко заслуговує на більше квадратів" – відвідувач виставки / В. Аксьонова // Радіо Свобода. – Режим доступу : <http://www.radiosvoboda.org/content/article/2120910.html>. – Мова : українська.

У Національному музеї літератури України, що у Києві, відкрили виставку, присвячену 130-й річниці від дня народження Володимира Винниченка, українського письменника й політичного діяча. Експозиція розповідає про три головні пристрасті в житті Винниченка: літературу, політику та живопис.

95. Асєєва, А. Володимир Винниченко: портрет на тлі епохи / А. Асєєва // Народна правда. – 2010. – 12 січ. – Режим доступу : <http://www.narodnapravda.com.ua/history/4b4cece60c94f/>. – Мова : українська.

96. Бежнар, Г.П. Художньо-філософська спадщина В.К. Винниченка : стан і перспективи досліджень / Г.П. Бежнар // Публікації Інституту філософії імені Г.С.Сковороди НАН України. – Режим доступу : http://www.filosof.com.ua/Jornel/M_39/Begnar_2.htm. – Мова : українська

97. Винниченко Владимир Кирилович : [біографія, перелік произведених] // Бесплатная виртуальная электронная библиотека. – Режим доступу : http://www.velib.com/author.php?author=v_489_1. – Язык : русский

98. Винниченко Володимир Кирилович // 100 видатних імен України : енциклопедії / Український центр. – Режим доступу : <http://www.ukrcenter.com/library/read.asp?id=1842&read=true>. – Мова : українська

99. Винниченко Володимир Кирилович // Київ : енциклопедія. – Режим доступу : <http://wek.kiev.ua/uk>. – Мова : українська.

100. Винниченко Володимир Кирилович // Вікіпедія – вільна енциклопедія. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki>. – Мова : українська.

101. Винниченко Володимир Кирилович // Керівники урядів Центральної Ради / Урядовий портал. – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=1213133&cat_id=661174. – Мова : українська.

102. Винниченко Володимир Кирилович // Вікіцитати. – Режим доступу : <http://uk.wikiquote.org/wiki>. – Мова : Українська.

103. Винниченко Володимир Кирилович // Биографии украинских писателей / Киевская городская Библиотека. – Режим доступу : <http://lib.misto.kiev.ua/UKR/BIOGRAPHY/vinnichenko1.txt>. – Мова : українська.

104. Винниченко, В. Відродження нації (Історія української революції : mareць 1917 р. – грудень 1919 р.) / В. Винниченко // Exlibris. – Режим доступу : <http://exlibris.org.ua/vinnichenko/>. – Мова : українська.

105. Володимир Винниченко // Lib.Ru.– режим доступу : <http://lib.ru/SU/UKRAINA/VINNICHENKO/>. – Мова : українська.

На сайті представлено повнотекстові твори письменника : Чорна пантера і білий медвідь, Біля машини, Федько-халамидник, З Костем сталася чудна кумедія, Між двох сил, Раб краси, Роботи!, "Салатики", "Слово за тобою, Сталіне" (скорочено), Сонячна машина, Студент, Суд, Терень, Зіна

106. Володимир Кирилович Винниченко // Школьник. – Режим доступу : <http://shkolniki.at.ua/publ/37-1-0-1062>. – Мова : українська.

107. Життя та творчість Володимира Кириловича Винниченка // Освіта. UA. – Режим доступу : <http://osvita.ua/vnz/reports/history/4099>. – Мова : українська.

108. Володимир Кирилович Винниченко // Українська література : словник / Укрліт. Org. – Режим доступу : http://ukrlit.org/Vynnychenko_Volodymyr_Kyrylovych/. – Мова : українська.

На сайті представлено повнотекстові електронні версії творів письменника.

109. Осипчук, И. "Жена Владимира Винниченко Розалия намеренно знакомила мужа с интересными женщинами, чтобы поддерживать в нем творческое вдохновение" / И. Осипчук // Факты. – 2010. – 28 июля. – Режим доступа : <http://www.facts.kiev.ua/archive/2010-07-28/108177/index.html>. – Язык : русский.

110. Панченко, В. Творчість Володимира ВИННИЧЕНКА 1902-1920 рр. у генетичних і типологічних зв'язках з європейськими літературами / В. Панченко // Електронна бібліотека ОНБУ Кіровоград. – Режим доступу : <http://www.library.kr.ua/books/panchenko/>. – Мова : українська.

111. Рыбченков, Г. Краски Винниченко // Новости Кироваграда. – Режим доступа : <http://kirovograd.rks.kr.ua/daily/kirovograd/2010/7/7/kartiny-vinnichenko/>. – Язык : русский.

112. Солдатенко, В. Політик Винниченко і його ювілей: кілька некон'юнктурних міркувань // Дзеркало тижня. – 2005. – № 27. – Режим доступу : <http://www.dt.ua/3000/3760/50634/>. – Мова : українська.

Іменний покажчик

Авдєєв А., 93
Аксьонова В., 94
Алексєєнко Н., 68
Асєєва А., 95
Баган О., 40
Бакіна Т., 2, 3.
Балабко О., 30
Барабан Л.І., 31
Барабаш Ю., 28
Бежнар Г.П., 96
Біленко В.В., 13
Бондаренко Ю., 69
Бояревич М.Л., 78
Брайко О., 70
Бурбела В., 21
Вайлд О., 73
Ведмідь І., 71
Власенко С., 32
Галкіна В., 72
Гальченко С.А., 13, 29, 35
Ганіч Н., 73
Ганник Н.П., 9
Гнідан О.Д., 33, 36
Гніздовський Я., 16, 24
Голик О., 74
Головій О., 75
Головко Л. М., 76
Гординський С., 35
Горький М., 75, 85
Грінченко Б., 76
Гулак А.Б., 33 ;
Гуляк А., 5
Гуменюк В.І., 36, 77
Гурдуз А. І., 78
Дем'янівська Л.С., 33
Димитрова М., 38, 39
Достоевський Ф., 86
Жулинський М.Г., 4, 13, 29, 35
Зеров М., 40
Йолкіна Л.В., 33
Карл - Густав Юнг, 58
Кислов А., 41
Клочек Г., 79
Коба С.Л., 24
Ковалик М., 80
Ковальчук, О.Г., 42, 81, 82, 83, 84
Колісник С., 85
Коломієць О.Ф., 31
Короленко В., 76
Костюк Г., 16, 24, 29, 43
Коцюбинський М., 76, 85
Кудрявцев М., 86

Кузьменко В., 1
Кульчицький С.В., 44, 45
Кучер В.І., 46, 47
Лиховій Д., 67
Лозинська Л.О., 48
Лозицький В.С., 34
Марценюк В.В., 27
Маслянчук Т., 35, 89
Мельниченко Т., 87
Миронець Н., 49
Михальчук Н.І., 88
Олійник Б., 50
Орос Я.М., 10
Осипчук И., 109
Панченко В.Є., 15, 51, 52, 53, 110
Паращич В.В., 23
Пастух Б.В., 54, 90
Петрів О.В., 55, 56
Погорілий С., 57
Полковенко В.В., 27
Присяжнюк С., 15
Процюк С., 58
Рева Л., 91
Руденко-Десняк А., 14
Рыбченков Г., 111
Савченко О.М., 6, 7, 8
Сахно І., 60
Симоненко Н.А., 33
Сікорська І., 60
Слабошпицький М., 27
Солдатенко В.Ф., 44, 62, 63, 112
Стельмах Я.М., 31
Стефанік В., 58
Тагліна Ю.С., 64
Тесленко А., 58
Тимченко Я., 40
Турбіна Н., 58
Федченко П., 21
Хархун В.П., 92
Чикаленко Є., 85
Шевченко В., 65
Шкляр С., 66
Шовкун Л., 67
Яровенко Т., 85